

Integraal Huisvestingsplan Basisonderwijs gemeente Blaricum 2021

November 2021

Opdrachtgever: gemeente Blaricum, dhr. H. Haverkamp

Stellers: O. Horsman van OH Advies en beleid, M. van Osch, Beleidsadviseur onderwijshuisvesting.

Inhoud

1. Inleiding	3
1.1 Aanleiding	3
1.2 Doelstelling	3
1.3 Betrokken schoolbesturen	4
1.4 Verantwoording IHP - Werkwijze	4
1.5 Leeswijzer	4
2. Wet- en regelgeving	5
3. Beleidsontwikkelingen en –ambities.....	10
3.1 Beleidsontwikkelingen Blaricum	10
3.2 Beleidsambities - toekomst	12
4. Gebouwen en capaciteit.....	15
4.1 Gegevens schoolgebouwen.....	15
4.2 Leerlingenaantallen	17
4.3 Ruimtebehoefte	18
4.4 Technische staat	19
5 Maatregelen en financiële uitwerking	20
5.1 Maatregelen	20
5.2 Financiële vertaling.....	24
6 Conclusie en planning.....	26
6.1 Conclusies	26
6.2 Planning	26
Bijlagen	27

Integraal Huisvestingsplan Basisonderwijs gemeente Blaricum 2021

1. Inleiding

Het Integraal Huisvestingsplan Basisonderwijs gemeente Blaricum 2021 gaat in op de twee scholencomplexen die de gemeente Blaricum rijk is. Het IHP geeft richting aan de opgaven die er zijn voor de komende jaren, voor zowel de schoolbesturen als de gemeente.

1.1 Aanleiding

Om een aantrekkelijke gemeente te zijn voor haar inwoners is het van belang om adequate onderwijshuisvesting in de gemeente te hebben. Om dit zo toekomstbestendig mogelijk te organiseren wordt doorgaans een Integraal Huisvestingsplan opgesteld. Het vorige Integraal Huisvestingsplan Basisonderwijs (hierna IHP te noemen) dateert uit 2014 en behoeft daarom een actualisatie. In het collegeprogramma 2018-2022 is opgenomen dat er meerjarige afspraken moeten worden gemaakt met schoolbesturen, omdat voor alle Blaricumse kinderen altijd een plek moet zijn in Blaricum. Verder spelen de landelijke ontwikkelingen met betrekking tot een wetswijziging, ventilatie en corona ook een belangrijke rol (zie hoofdstuk 2) in verband met relevante wijzigingen. Tevens hebben ook op het gebied van duurzaamheid er nogal wat veranderingen plaatsgevonden in vergelijking tot 2014.

Dit zijn redenen om te komen met een geactualiseerd IHP 2021-2025. Met het op te stellen IHP willen de schoolbesturen en de gemeente al deze ontwikkelingen in samenhang met elkaar bekijken en hierover gezamenlijk strategische huisvestingsafspraken maken.

1.2 Doelstelling

Doel van het IHP is om met de schoolbesturen gezamenlijke ambities te formuleren, uitdagingen te benoemen en met elkaar afspraken te maken over de inzet van beschikbare middelen rondom toekomstbestendige onderwijshuisvesting. Het IHP is daarbij een hulpmiddel om op basis van beleidsuitgangspunten en kaders planmatig naar locaties, omvang, kwaliteit, organisatie en financiering te kijken en hierin de juiste keuzes te kunnen maken.

We richten ons hierbij op een concrete periode van 4 jaar, met een doorkijk naar 16 jaar. Dit is conform de verwachte wetswijziging van 2023. Deze verwachte wetswijziging stelt een IHP verplicht.

Status IHP

Alhoewel er wetgeving in de maak is (eind 2023 in te voeren) dat het IHP een wettelijke status moet gaan geven, heeft een IHP dat op dit moment nog niet. Dit IHP geeft richting aan de komende jaren, zowel inhoudelijk als voor de samenwerking. Maar dit vervangt de opgenomen verplichtingen en werkwijzen uit de gemeentelijke verordening niet. De gepresenteerde ontwikkelingen en maatregelen in dit IHP zijn concrete beleidsambities- en voornemers, maar vervangen de wettelijke rechten en plichten uit de gemeentelijke verordening niet. De huidige gemeentelijke verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs gemeente Blaricum stamt uit 2015 en zal op korte termijn worden geactualiseerd. Eind 2021 zal een concept met de schoolbesturen worden besproken, waarna deze aan de gemeenteraad zal worden voorgelegd voor vaststelling.

1.3 Betrokken schoolbesturen

In de gemeente Blaricum zijn twee schoolbesturen actief met allebei twee scholen. De schoolbesturen Alberdingk Thijm Scholen en Talent Primair zijn actief in de regio het Gooi. Het schoolbestuur Alberdingk Thijm Scholen heeft een katholieke grondslag. De scholen zijn KBS Bernardus en Pionier. Het schoolbestuur Talent Primair verzorgt het openbaar onderwijs. De scholen betreffen obs Bijvanck en OBB Dorp. De vier scholen zijn gehuisvest in twee schoolgebouwen.

1.4 Verantwoording IHP - Werkwijze

Het IHP is tot stand gekomen in samenwerking met de gemeente, de schoolbesturen en Ruimte-OK. Er zijn meerdere inhoudelijke overleggen geweest met de schoolbesturen, Ruimte-OK (landelijk kenniscentrum) en de gemeente. Hierbij zijn verschillende onderwerpen de revue gepasseerd:

- Huidige situatie van de scholen en schoolcomplexen
- Trends en ontwikkelingen landelijk en lokaal
- Ambities van betrokken partijen
- Meerjarenonderhoudsplannen
- Verbeteren ventilatie / binnenklimaat in relatie tot de landelijke subsidie hiervoor
- Verdieping op duurzaamheidsbeleid en - ambities

Deze besprekingen zijn met elkaar gedeeld en getoetst en de resultaten ervan zijn verwerkt in dit IHP.

1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 en 3 wordt nader ingegaan op de landelijke en lokale (verwachte) ontwikkelingen, verdeling in verantwoordelijkheden en gedeelde ambities. Deze uitgangspunten vormen de grondslag voor de verdere invulling van het IHP.

In hoofdstuk 4 wordt ingegaan op een beschrijving van de huidige situatie. Niet alleen een technische beschrijving van de schoolgebouwen, maar juist ook de ontwikkelingen in leerlingenaantallen en de ruimtebehoefte. Dit vormt de basis voor het bepalen van de opgaven voor de komende jaren.

In hoofdstuk 5 worden concrete maatregelen beschreven, op basis van ontwikkelingen uit hoofdstuk 3 en te zetten stappen uit hoofdstuk 4. Daarbij wordt ook een financiële doorkijk gegeven.

In hoofdstuk 6 worden de belangrijkste conclusies herhaald en een planning op hoofdlijnen weergegeven.

2. Wet- en regelgeving

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de beleidskaders.

Wet primair onderwijs

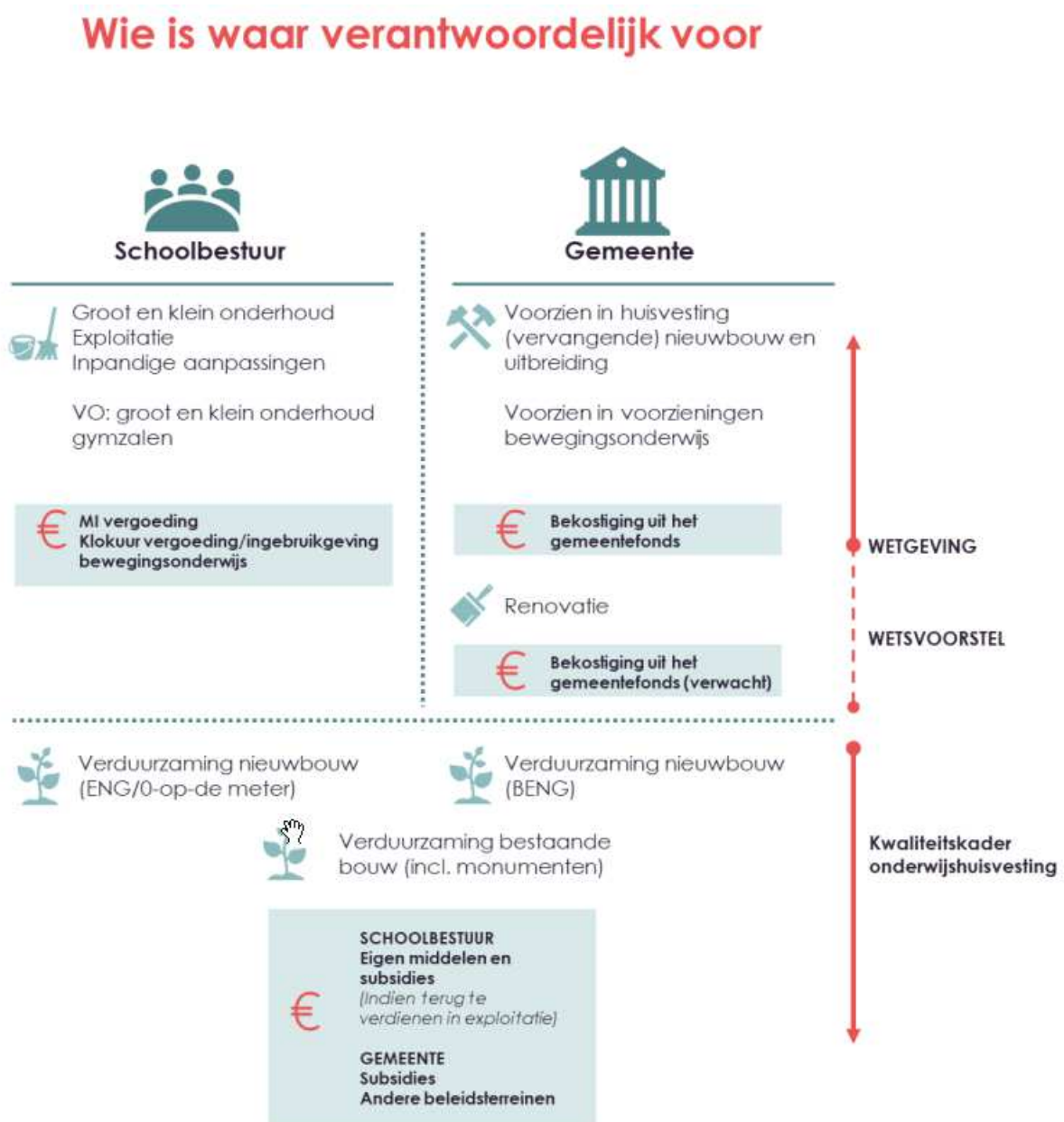
In de wet Primair Onderwijs is de verantwoordelijkheid van schoolbesturen en gemeenten inzake onderwijshuisvesting vastgelegd. Gemeenten hebben de zorgplicht dat er voldoende onderwijscapaciteit aanwezig is. Dit geldt voor (vervangende) nieuwbouw en uitbreiding van de capaciteit (in m²). Tevens dient de gemeente de 1^e inrichting (meubilair en leerpakket) van een school te financieren, alsmede te zorgen voor het herstellen van constructiefouten. Indien van toepassing dient de gemeente ook tijdelijke huisvesting te organiseren / financieren. De gemeente is tevens verantwoordelijk om basisscholen in de gelegenheid te stellen om bewegingsonderwijs te kunnen geven.

Hiervoor ontvangt de gemeente een niet geormerkte bijdrage vanuit het Rijk in het gemeentefonds. De gemeentelijke verantwoordelijkheid ligt vast in de gemeentelijke Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs gemeente Blaricum 2015.

Schoolbesturen ontvangen middelen voor het beheren en exploiteren van schoolgebouwen. Zij zijn sinds 2015 verantwoordelijk voor het onderhoud van het schoolgebouw. Thans is renovatie van het schoolgebouw niet belegd bij gemeente of schoolbestuur. In de verwachte nieuwe wetgeving wordt renovatie als huisvestingsvoorziening in de wet opgenomen.

In figuur 1 is dit schematisch weergegeven.

Figuur 1 Overzicht verantwoordelijkheden

Bron: ICS Adviseurs

N.B. MI-vergoeding staat voor Materiele Instandhoudingsvergoeding. Het schoolbestuur ontvangt vanuit het Rijk deze vergoeding voor instandhouding van het schoolgebouw (de materiele lasten).

Wetswijziging in de maak

Er is een wetswijziging in de maak die een substantiële rol speelt inzake de verantwoordelijkheidsverdeling in onderwijshuisvesting. Naar verwachting wordt deze geïmplementeerd in het najaar van 2023. Deze wijziging:

- Stelt een IHP verplicht: een doorkijk van 16 jaar met een concrete uitwerking voor de eerste 4 jaar.

- Renovatie (levensduur verlengend) wordt naar verwachting een aan te vragen onderwijshuisvestingsvoorziening voor schoolbesturen en daarmee een taak van de gemeente. Dit betekent een verandering in verantwoordelijkheden voor de gemeente en het schoolbestuur ten opzichte van de huidige situatie. Het is nog onbekend wat hier de financiële gevolgen van zullen zijn.
- Het investeringsverbod van schoolbesturen in eigen vastgoed komt te vervallen voor het primair onderwijs.

De implementatie hiervan is al meerdere keren uitgesteld, het is daarmee de vraag wanneer het echt doorgevoerd gaat worden. Dit IHP speelt hier al wel deels op in: we kijken vooruit waar het kan, maar zorgen voor heldere plannen de komende jaren.

Normvergoeding onderwijshuisvesting en marktprijzen

De VNG adviseert jaarlijks een normbedrag te hanteren voor vergoeding van de (nieuwbouw)kosten voor onderwijshuisvesting. Deze normbedragen zijn als zodanig onderdeel van de gemeentelijke verordening en vormt de basis waarop schoolbesturen een vergoeding ontvangen.

Deze normbedragen lopen al geruime tijd achter op marktontwikkelingen. Daarom zijn deze normen de afgelopen jaren fors verhoogd, maar nog steeds liggen deze vergoedingen niet op gelijke hoogte met de actuele marktprijzen. Over 2021 zijn de prijsstijgingen zelfs extreem - door materiaaltekorten en te weinig bouwcapaciteit. Dit is o.a. het gevolg van de Coronapandemie waardoor in de bouw mensen zijn ontslagen en de productie van bouwmaterialen bemoeilijkt werd door lockdowns.

Dit betekent dat beschikbaar te stellen budgetten vanuit de gemeente aan het schoolbestuur (als bouwheer zijnde) niet altijd passend zijn. Dit kan vervolgens gevolgen hebben voor de aanbesteding of de gewenste kwaliteit van een schoolgebouw.

Het grote probleem is derhalve dat zowel de vergoedingen die het schoolbestuur en de gemeente ontvangen achterblijven bij de realiteit. De vergoeding voor modern eigentijds schoolgebouw is daarmee ontoereikend.

Passend onderwijs

Vanaf 1 januari 2018 is de wet Harmonisatie kinderopvang en peuterspeelzaalwerk in werking getreden. Dit zorgt ervoor dat peuterspeelzalen dezelfde status heeft en aan dezelfde eisen moet voldoen als kinderopvang. Tevens is de wet Innovatie en kwaliteit kinderopvang van kracht gegaan.

Op basis van het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid is de gemeente verantwoordelijk om onderwijsachterstanden vroegtijdig te signaleren en bestrijden. Op basis van het WPO moet de gemeente zorgen voor passend aanbod voor de voor- en vroegschoolse educatie (vve). Dit kan van invloed zijn op de ruimtebehoefte.

Verduurzaming, binnenmilieu en ruimtelijke adaptatie

Verduurzaming / Klimaatakkoord

In het Klimaatakkoord is afgesproken de CO₂-uitstoot in 2030 met 49% terug te brengen ten opzichte van 1992 en in 2050 bijna energieneutraal te zijn. De EU heeft de ambitie voor reductie van CO₂-uitstoot in 2030 zelfs verhoogd naar 55%. Daarnaast is afgesproken door klimaatadaptatie de kwetsbaarheid voor klimaatverandering te verminderen. Om deze doelstellingen voor schoolgebouwen te bereiken zijn grote investeringen nodig. Er worden steeds meer wettelijke duurzaamheidseisen van kracht voor (school)gebouwen:

De rijksoverheid zet in op verduurzaming van bestaande gebouwen op natuurlijke momenten (onderhoud, renovatie nieuwbouw). Gemeenten anticiperen hierop door het stimuleren van renovatie van schoolgebouwen en klimaatadaptatie bij schoolgebouwen.

Daarnaast is er toenemende aandacht voor luchtkwaliteit, milieubelasting van bouwen, gebruikskwaliteit en toekomstwaarde van gebouwen.

Implementatie van duurzaamheid brengt kosten met zich mee die niet zijn voorzien in de huidige VNG-normbedragen. Om alle scholen te laten voldoen aan de duurzaamheidsdoelstellingen van het Klimaatakkoord is bijvoorbeeld 21 miljard euro nodig, 700 miljoen euro per jaar. Dat blijkt uit de sectorale routekaart verduurzaming schoolgebouwen. Daarbij is uitgegaan van een reductie van CO₂-uitstoot in 2030 met 49%.

In 2015 is op de Klimaatconferentie van Parijs afgesproken om de uitstoot van broeikasgassen aan banden te leggen zodat de opwarming van de aarde wordt beperkt.

- De CO₂-uitstoot moet in 2030 zijn gedaald met 50% t.o.v. 1990.
- In 2050 95% CO₂-reductie en aardgasvrij.

De landen van de EU hebben in 2020 afgesproken dat de ambities verder worden verscherpt.

- De CO₂-uitstoot moet in 2030 zijn gedaald met 55% t.o.v. 1990.

Deze ambities vergen gezamenlijke inspanningen van de landelijke overheid, provincies, gemeenten en schoolbesturen.

Eisen verduurzaming schoolgebouwen

Per 1-1-2021 zijn gemeenten wettelijk verplicht om nieuwe schoolgebouwen te realiseren met een kwaliteitsniveau BENG. In figuur 1 zijn aanvullende kwaliteitsambities reeds weergegeven. Deze komen voort uit het klimaatakkoord, lokaal beleid en de input tijdens de gezamenlijke werksessies. Aanvullend op de wettelijke BENG-eis (en BENG-ambitie bij renovatie en in standhouden) wordt waar mogelijk het kwaliteitsniveau ENG/0-op-de-meter geambieerd.

Sectorale routekaart verduurzaming schoolgebouwen

Er is steeds meer aandacht voor het verduurzamen van onder meer vastgoed. Ook voor onderwijs geldt dit in toenemende mate. Hiervoor is specifiek de Sectorale routekaart verduurzaming schoolgebouwen opgesteld, zie bijlage 1. Dit document is opgesteld door de PO-raad, de VO-raad en VNG. Dit omdat de overtuiging is dat duurzame schoolgebouwen nodig zijn om goed onderwijs te kunnen geven en dit noodzakelijk is om de doelstellingen uit het klimaatakkoord te behalen.

Binnenmilieu

Naast energieprestaties is er ook toenemende aandacht voor luchtkwaliteit, milieubelasting van bouwen, gebruikskwaliteit, gezond binnenklimaat en toekomstwaarde van gebouwen.

Scholen hebben een verantwoordelijkheid naar de toekomst, zij leiden op voor toekomstige generaties. Het is dan ook belangrijk dat scholen aan leerlingen een besef van duurzaamheid meegeven. Het schoolgebouw en –terrein kunnen daar op allerlei onderdelen een belangrijk en inspirerend onderdeel van zijn.

Met de coronapandemie is de aandacht voor het binnenmilieu nog groter geworden.

Ruimtelijke adaptatie

Nederland wil in 2050 klimaatbestendig zijn ingericht door zogenaamde 'ruimtelijke adaptatie'. Deze ruimtelijke adaptatie moet er voor zorgen dat schade door hittestress, wateroverlast en droogte zo

min mogelijk toeneemt. De plannen voor ruimtelijke adaptatie kunnen gevolgen hebben voor nieuwbouw en renovatie van schoolgebouwen.

3. Beleidsontwikkelingen en –ambities

3.1 Beleidsontwikkelingen Blaricum

Coalitieakkoord

Een van de redenen om het IHP te actualiseren is gelegen in het coalitieakkoord 2018-2022. Hierin staat:

“Voor Blaricumse kinderen moet er altijd plek zijn op een school voor primair onderwijs in Blaricum. In samenspraak met de schoolbesturen wordt gekeken naar welke afspraken nodig zijn om dit te garanderen”.

Die afspraken worden vastgelegd in dit IHP.

Verordeningen

De verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs gemeente Blaricum wordt op korte termijn ter actualisatie aan de gemeenteraad voorgelegd. De huidige stamt uit 2015.

De verordening Materiele financiële gelijkstelling 2015 stelt scholen in de gelegenheid om aanvragen te doen bij de gemeente voor:

- Inzetten vakleerkracht voor bewegingsonderwijs
- Verkeersexamen op basisscholen
- Nat bewegingsonderwijs

Duurzaamheidsambitie

De gemeente heeft het programma Duurzaam Blaricum opgesteld. Dit richt zich op verschillende mogelijkheden die er bestaan, op het verduurzamen van gemeentelijke vastgoed maar niet op onderwijsvastgoed.

De gemeente Blaricum moet tevens voor het einde van het jaar 2021 een warmtevisie hebben vastgesteld inzake de gebouwde omgeving. In deze warmtevisie zal per buurt worden omschreven welke warmteoplossing het meest geschikt is. De type warmteoplossing bestaan uit twee categorieën: een individuele vs. een collectieve oplossing.

Het is raadzaam om de warmtevisie als leidraad te hanteren voor het vaststellen van de toekomstige warmtevoorzieningen voor de vier scholen. Elke school is vrij om een eigen keuze voor een warmteoplossing te maken, maar indien blijkt dat in de wijk een collectieve warmteoplossing wordt gekozen dan is het verstandig om hierin de plannen rekening mee te houden. De gemeente adviseert scholen, om los van de warmtevisie, in de MJOP met name isolatie maatregelen op te nemen die de toekomstige warmtevraag van een school kunnen verlagen.

Integraal Huisvestingsplan schoolbestuur Talent Primair

Het schoolbestuur Talent Primair heeft een integraal huisvestingsplan (zie bijlage 2) opgesteld voor al haar scholen. Voor de schoolgebouwen in Blaricum hebben zij de volgende ambities voor beide scholen:

- Binnenklimaat voldoet aan norm Frisse scholen B
- Airco's plaatsen tegen het hitteprobleem
- Aardgasvrij

- Zonnepanelen plaatsen

Alhoewel het schoolbestuur Alberdingk Thijm Scholen niet over een soortgelijk actueel plan beschikt, onderschrijven zij deze ambities ook.

NPO-gelden

Het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) is in 2021 in het leven geroepen om onderwijsvertragingen in te lopen en moet leerlingen ondersteunen die het moeilijk hebben door schoolsluitingen en corona. Het leeuwendeel van het beschikbare budget gaat naar scholen en instellingen, maar ook gemeenten krijgen middelen in de vorm van een specifieke uitkering.

In de afgelopen maanden hebben scholen in kaart gebracht hoe hun leerlingen ervoor staan en wat ze nodig hebben om vertragingen in te lopen. De scholen in Blaricum hebben primair gekozen voor interventies gericht op het inzetten van personele kracht in de begeleiding van leerlingen met een specifieke behoefte. Dat betekent in praktijk dat er bijvoorbeeld RT-pakketten worden aangeboden, dat er gerichte coachings¹ of begeleidingsplannen worden uitgevoerd, dat er programma's worden aangeboden om de sociale dynamiek in de groepen te verbeteren of verstevigen na een periode van afstandsonderwijs. Daarnaast wordt er extra geïnvesteerd in professionaliteitsbevordering van de teamleden. Een beperkt deel van het budget wordt daarnaast besteed aan leermaterialen als tools om de bovenstaande doelen te behalen.

In september 2021 is duidelijk geworden hoeveel middelen de gemeenten krijgen. De gemeente Blaricum is vervolgens aan de slag gegaan met het opstellen van een concept plan voor de te nemen maatregelen. Insteek hierbij is dat deze zoveel mogelijk aansluiten op de interventies die de scholen al nemen.

Overig

Ten opzichte van het IHP 2014 (zie bijlage 3) zijn er twee belangrijke veranderingen opgetreden in het gebruik van de schoolgebouwen.

- De school Levensboom is niet meer gehuisvest in het scholencomplex Bijvanck en in de gemeente.
- Vanaf 1 augustus 2021 wordt er geen onderwijs voor hoogbegaafden verzorgd in het scholencomplex Dorp. Dit is door het schoolbestuur verplaatst naar Naarden.

3.2 Beleidsambities - toekomst

Aannamebeleid en ruimteverdeling

Inzake de verdeling van de beschikbare lokalen in een schoolcomplex hebben beide schoolbesturen het volgende afgesproken:

1. De omvang van de grote school in elk van beide scholencomplexen zal gemaximeerd worden op een dubbelklassige school.
2. De schoolbesturen zullen voor hun grote school geen aanspraak maken op meer dan 17 onderwijslokalen, waardoor de verdeling bij de maximale omvang van de grote school als volgt zal zijn:
 - Scholencomplex Dorp: OBB 17 onderwijslokalen (inclusief 1 lokaal in het gemeentelijke gedeelte van het gebouw), Bernardus 7 onderwijslokalen;
 - Scholencomplex Bijvanck: Pionier 17 onderwijslokalen (inclusief 2 lokalen in het gemeentelijke gedeelte van het gebouw), OBS Bijvanck 9 onderwijslokalen.
3. In scholencomplex Dorp heeft de OBB een lokaal dat als teamkamer werd ingezet, weer als lokaal in gebruik moeten nemen. OBB en Bernardus kijken in overleg naar mogelijkheden voor eenvoudige aanpassingen in het gebouw om voor de OBB een teamkamer te realiseren.
4. De lokalen die in scholencomplex Bijvanck van gebruiker wisselen, zijn de twee lokalen in het gemeentelijke gedeelte van het gebouw, die in schooljaar 2016/2017 ook al door de Pionier werden gebruikt.
5. De Pionier en OBB zullen geen beroep doen op meer ruimte dan beschreven bij punt 2, maar behouden zich het recht voor om als dat in de toekomst een keer noodzakelijk zou blijken, binnen de beschikbare ruimte een extra lokaal te creëren.
6. Indien een kleine school groeit en behoefte heeft aan meer onderwijslokalen, dan treden de schoolbesturen met elkaar in overleg over de verdeling van de onderwijslokalen. In het geval de grote school op dat moment onverminderd behoefte heeft aan haar maximale aantal onderwijslokalen, treden de schoolbesturen gezamenlijk in overleg met de gemeente.
7. Indien een kleine school verder krimpt en er leegstand ontstaat, dan treden de schoolbesturen met elkaar in overleg om op basis van redelijkheid en billijkheid een goede invulling van de ruimte te zoeken.

8. Deze afspraak wordt in eerste instantie aangegaan voor een periode van vijf jaar.
9. In gevallen waarin de afspraak niet voorziet en indien wijzigingen in de omstandigheden optreden die niet voorzien zijn en die effecten sorteren voor de scholen en/of schoolbesturen, dan treden de schoolbesturen met elkaar in overleg om op basis van redelijkheid en billijkheid een oplossing te vinden.

Deze afspraken passen binnen het meerjarenperspectief en de scope van dit IHP.

Ventilatie en corona - SUVIS

In verband met Covid-19 is de ventilatie in scholen een belangrijk thema geworden. Hiervoor is een specifieke uitkering beschikbaar, de SUVIS-regeling. Het Rijk financiert daarmee 30% van de totale investeringskosten. De resterende kosten (70%) dienen door het schoolbestuur en / of de gemeente te worden betaald.

Beide schoolbesturen hebben de gemeente verzocht om een aanvraag in te dienen voor het scholencomplex Bijvanck, inzake het plaatsen van mechanische ventilatie (zie bijlage 4). Na metingen in de scholen is namelijk gebleken dat niet op alle momenten aan de normen wordt voldaan met betrekking tot de ventilatie. Met deze investering wordt er een beter binnenklimaat gerealiseerd. Om de hogere energielasten te dekken worden er zonnepanelen gerealiseerd.

Het is zaak om een dergelijke grote ingreep in het licht van integraal vastgoedmanagement te bezien. Hierop wordt in hoofdstuk 5 verder in gegaan.

Onderwijskundige visie

Het onderwijs in de gemeente Blaricum sluit aan op de lokale behoefte en er is een divers onderwijslandschap in onderwijsgebouwen. Kinderen en ouders hebben keuzevrijheid en gelijke kansen voor wat de betreft de keuze voor een school. Daarnaast heeft ieder kind binnen het onderwijs gelijke kansen. Doorgaande leerlijnen, mogelijk van 0 tot 12 jaar, versoepelen de overgang tussen voorschoolse educatie, peuteropvang, primair onderwijs, buitenschoolse opvang en voortgezet onderwijs.

Het is belangrijk de samenwerking binnen het primair onderwijs blijvend te versterken en passend onderwijs te optimaliseren. De schoolbesturen hebben de missie om er met elkaar voor te zorgen dat er voor iedere leerling een passende, zo thuis nabij mogelijke, onderwijsplek is.

De schoolbesturen hebben aangegeven dat de implementatie van de huidige onderwijskundige visies aansluiten bij de mogelijkheden die de schoolgebouwen bieden. Door de ontwikkelingen rondom het passend onderwijs is er wel meer behoefte aan kleinere overleg ruimtes om beter individuele begeleiding te kunnen geven. Dit speelt met name in het scholencomplex Dorp.

Integrale Kindcentra (IKC)

In beide schoolcomplexen worden ruimtes verhuur aan kinderopvangorganisaties. Het hebben van meerdere voorzieningen onder één dak zorgt voor doorlopende leerlijnen en past derhalve binnen het gemeentelijk beleid. Dit is een situatie die gecontinueerd en waar mogelijk verder ontwikkeld moet worden. In de huidige situatie verhuurt zowel de gemeente als de schoolbesturen ruimte aan kinderopvangcentra, waarbij wel oog moet zijn voor een gelijk speelveld met dezelfde voorwaarden.

In het geval er capaciteitstekort ontstaat moet er worden heroverwogen in hoeverre de bestaande huursituaties kunnen worden gecontinueerd. De wettelijke verantwoordelijkheid van de gemeente ligt bij het realiseren van voldoende onderwijsoppervlakte en niet bij het faciliteren van kinderopvang. De afweging moet in voorkomend geval worden gemaakt of de totale

onderwijs capaciteit moet worden vergroot (uitbreiding) of dat er alternatieve huisvesting voor de huurder moet worden gevonden.

4. Gebouwen en capaciteit

In dit hoofdstuk wordt nader ingegaan op de staat van de gebouwen, de capaciteit en de ruimtebehoefte.

4.1 Gegevens schoolgebouwen

Scholencomplex de Bijvanck

	School	School
Naam	KBS De Pionier	OBS Bijvanck
Schoolbestuur	Alberdingk Thijm Scholen	Talent Primair
Adres	Levensboom 8	Levensboom 4
Aantal leerlingen 1-10-2020	337	187
Aantal lokalen	17 +1 speellokaal	9 + 1 speellokaal
Bouwjaar	1998 *1	1998

*1 Vervangende nieuwbouw door brand

Er staat op het schoolplein een gymzaal ten behoeve van het bewegingsonderwijs.

Scholencomplex Dorp

	School	School
Naam	OBS Dorp	RKBS Blaricum, loc. Bernardus
Schoolbestuur	Talent Primair	Alberdingk Thijm Scholen
Adres	Eemnesserweg 18a	Eemnesserweg 18b
Aantal lokalen	17 + 1 speellokaal	7 + 1 speellokaal
Aantal leerlingen 1-10-2020	407	132
Bouwjaar	2000	2000

In het scholencomplex is een gymzaal gelegen ten behoeve van het bewegingsonderwijs.

Bewegingsonderwijs

Beide schoolcomplexen beschikken over een gymzaal, die op dit moment voldoen aan de normen om het aantal groepen te kunnen laten gymmen.

Op grond van de teldatum 1 oktober 2020 zijn de berekende klokuren per school in Blaricum als volgt:

De pionier	15
BS Bijvanck	7,5
Basisschool Dorp	16,5
Bernardus	4,5

Er geldt formeel een maximale gebruiksduur per gymzaal van 26 uur per week. Voor het scholencomplex Bijvanck is de behoefte 22,5 uur per week en voor het scholencomplex Dorp is dit 21 uur. Dit betekent dat er op dit moment geen tekort is aan gymcapaciteit. Gelet op de actuele leerlingenprognose lijkt er ook in de toekomst geen tekort te ontstaan.

Vanuit de gemeente is er op basis hiervan op dit moment geen noodzaak voor tijdelijke of structurele uitbreiding van gymnastiekcapaciteit.

NB. De berekening gaat uit van de wettelijke minimumnorm. Het berekende aantal formele groepen kan afwijken van het daadwerkelijke. De scholen ervaren de beschikbare gymnastiekruidte als krap en willen graag meer gymmen dan de minimumnorm.

Verhuur aan kinderopvang

Dorp

Kinderdagverblijf: De gemeente heeft een huurovereenkomst met Stichting Peuterspeelgroep Blaricum. Zij maken gebruik van een apart gedeelte van het gebouw (Eemnesserweg 18c) waarin drie lokalen zitten, een pantry en twee uitleefruimtes. Een van de lokalen in dit gedeelte wordt gebruikt als instroomgroep door het onderwijs. Daarnaast heeft de kinderopvang in het binnenterrein de gelegenheid om buiten te spelen. Recent is een nieuwe marktconforme huurovereenkomst gesloten, waarmee voor de komende vijf jaar de afspraken omtrent het gebruik zijn vastgelegd.

Buitenschoolse Opvang (BSO): De BSO in het complex is Banjer. Zij maken na schooltijd en in de vakanties gebruik van de aula, de naastgelegen speelruimte en het binnenterrein. Dit betreft een verhuring vanuit de scholen.

Bijvanck

Kinderdagverblijf: De gemeente heeft een huurovereenkomst met Stichting Kinderopvang Huizen. Zij maken gebruik van een apart gedeelte van het gebouw (Levensboom 2) waarin twee lokalen zitten, een pantry en een gang/ uitleefruimte alsmede een kantoor die voor een aantal uur per week onderverhuurd wordt aan een logopedist.

Tevens heeft de kinderopvang een eigen afgesloten deel op het schoolplein om buiten te spelen. Recent is een nieuwe marktconforme huurovereenkomst gesloten, waarmee voor de komende vijf jaar de afspraken omtrent het gebruik zijn vastgelegd.

Buitenschoolse Opvang (BSO): De BSO in het complex is Stichting Kinderopvang Huizen. Zij maken na schooltijd en in de vakanties gebruik van de aula en het schoolplein. Dit betreft een verhuring vanuit de scholen.

4.2 Leerlingenaantallen

Ontwikkeling leerlingenaantallen

De ontwikkeling van de leerlingenaantallen de afgelopen jaren ziet er als volgt uit:

Leerlingen afkomstig uit gemeente Blaricum en daar buiten, procentueel en absoluut

Leerlingtelling per 1 oktober...	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Afkomstig uit gemeente Blaricum	57%	56%	56%	58%	56%	58%
Afkomstig van buiten de gemeente	43%	44%	44%	42%	44%	42%
	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Afkomstig uit gemeente Blaricum	547	543	556	616	653	669
Afkomstig van buiten de gemeente	412	424	443	444	429	394
Tot aantal leerlingen	959	967	990	1060	1082	1063

Het aantal leerlingen is geleidelijk gestegen in de afgelopen jaren, in 2020 is een lichte daling gerealiseerd.

De nabijheid van de scholen in Huizen speelt een rol, al is dit al jaren zo. Op dit moment gaan er ongeveer evenveel jonge inwoners uit Blaricum naar Huizen als andersom. Voor de korte termijn wordt hier geen verandering in verwacht, derhalve wordt dit onderwerp verder niet meegenomen in de uitwerking van het IHP.

Als we deze ontwikkeling vergelijken met het IHP 2014 dan zien we de voorspelde afname op korte termijn en lichte groei op langere termijn niet echt heeft plaatsgevonden. Dit wordt mede veroorzaakt door nieuwbouw in Blaricummeerment.

Leerlingenprognose

Voor het opstellen van een adequaat IHP is het essentieel om een leerlingenprognose (zie bijlage 5) op te stellen. De gemeente laat dit elke twee jaar uitvoeren. De leerlingenprognose die is gebruikt voor dit IHP is recent opgesteld (maart 2021) door een extern bureau, mede op basis van door de gemeente beschikbaar gestelde data.

In de bijlage is de volledige rapportage weergegeven. Hier wordt volstaan met de belangrijkste conclusies:

Volgens de tabel neemt het aantal leerlingen in 5 jaar (tot 2025) met 103 leerlingen toe naar 1.188 leerlingen. Daarna daalt het aantal leerlingen geleidelijk naar 901 leerlingen.

Tabel 1 Overzicht leerlingen per school

Telling per 1 oktober	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Schooljaar	20-21	21-22	22-23	23-24	24-25	25-26	26-27	27-28	28-29	29-30	30-31	31-32	32-33	33-34	34-35	35-36	36-37	37-38	38-39	39-40
de Pionier 07EC	324	337	368	392	409	425	430	433	434	429	417	402	388	375	360	344	328	311	297	283
OBS Bijvanck 18IC	187	187	193	204	211	216	219	220	222	219	213	207	201	194	187	180	173	165	159	152
OBS Dorp 18KB	436	407	399	415	426	424	420	414	410	406	399	386	379	373	373	369	366	365	362	360
RKBS Bernardus 07EC	135	132	125	125	125	122	119	118	116	115	111	107	104	103	104	104	104	104	106	106
Totaal aantal leerlingen	1082	1063	1085	1136	1171	1187	1188	1185	1182	1169	1140	1102	1072	1045	1024	997	971	947	924	901

4.3 Ruimtebehoefte

De belangrijkste factor in het bepalen van de ruimtebehoefte is hoe de leerlingenprognose zich verhoudt tot de beschikbare ruimte van het schoolgebouw. Dit leidt tot de volgende uitkomsten:

De benodigde ruimtebehoefte neemt op de korte termijn toe, maar op de (middel)lange termijn prognosticeert het een gelijkblijvende trend met uiteindelijk een forse afname.

Tabel 2 Overzicht ruimtebehoefte in vierkante meters

Telling per 1 oktober	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	PVGpro
Schooljaar	20-21	21-22	22-23	23-24	24-25	25-26	26-27	27-28	28-29	29-30	30-31	31-32	32-33	33-34	34-35	35-36	36-37	37-38	38-39	39-40	
de Pionier 07EC	1830	1895	2051	2172	2257	2338	2363	2378	2383	2358	2298	2222	2152	2086	2011	1930	1850	1764	1694	1623	
OBS Bijvanck 18IC	1141	1141	1171	1226	1261	1286	1302	1307	1317	1302	1271	1241	1211	1176	1141	1105	1070	1030	1000	965	
OBS Dorp 18KB	2393	2247	2207	2287	2343	2333	2313	2282	2262	2242	2207	2142	2106	2076	2076	2056	2041	2036	2021	2011	
RKBS Bernardus 07EC	879	864	829	829	829	814	799	794	783	778	758	738	723	718	723	723	723	733	733	733	
Totaal aantal m ² -ers	6243	6147	6258	6514	6690	6771	6777	6761	6745	6680	6534	6343	6192	6056	5951	5814	5684	5563	5448	5332	

De huidige totale capaciteit in Blaricum aan m2 onderwijs ligt hoger dan de benodigde geprognosticeerde ruimtebehoefte, ook als er naar de stijging op korte termijn wordt gekeken. De huidige capaciteit voor beide schoolcomplexen samen is namelijk 6.851m2 (Bijvanck 3.347m2 en Dorp 3.504m2).

Voor beide schoolcomplexen wordt een gebrek aan aanvullende ruimten benoemd. Het gaat dan specifiek om onvoldoende spreekruimtes.

Conclusie

De gedeelde conclusie is dat er in Blaricum in totaal voor alle scholen voldoende m2 beschikbaar zijn om onderwijs te kunnen verzorgen. Hiermee voldoet de gemeente aan haar zorgplicht. Er is derhalve geen behoefte of noodzaak voor een onderwijslocatie op een andere plek in de gemeente. De huidige schoollocaties blijven derhalve in gebruik.

Beide schoolbesturen hebben derhalve uitgesproken op de huidige locatie onderwijs te willen blijven verzorgen. Daarbij spannen zij zich maximaal in voor een goede balans van leerlingenaantallen voor beide scholencomplexen. Middels hun aannamebeleid spelen zij hier adequaat op in.

4.4 Technische staat

Meerjarenonderhoudsplannen

Voor beide scholen is een recent meerjarenonderhoudsplan (MJOP) opgesteld. De MJOP's zijn opgesteld aan de hand van de norm NEN-2767. Deze zijn volledig en geven een goed beeld van de te verrichten vervangingswerkzaamheden de komende jaren. Dit richt zich op beide scholen, de gymzaal en het te verhuren deel door de gemeente. De kosten die hiermee gemoeid zijn, zijn door schoolbesturen en gemeente regulier gedekt in hun meerjarenbegrotingen.

Beide schoolgebouwen zijn in relatief goede staat. Het gewenste streefniveau is kwaliteit 3 of hoger. De meeste materialen en installaties zijn beoordeeld op niveau 2, hetgeen boven het gewenste streefniveau ligt.

Er zijn twee uitdagingen die moeten worden benoemd in het kader van dit IHP:

- In beide MJOP's zijn nauwelijks middelen gereserveerd voor het verbeteren van ventilatie en het binnenklimaat. Ten tijde van het opstellen van de MJOP's speelde de problemen rondom corona nog niet. Grote ingrepen als verbetering van ventilatie, duurzaamheid, functionaliteit en flexibiliteit vallen onder toekomstbestendige renovatie. Dit gaat verder dan groot onderhoud en moet ervoor zorgen dat een schoolgebouw voldoet aan de huidige en toekomstige tijd. De ambitie is daarom om de komende jaren een Duurzaam MJOP op te gaan stellen.
- Een MJOP richt zich op het vervangen van bestaande materialen. Er wordt dus maar beperkt rekening gehouden met technologische ontwikkelingen of het verbeteren van installaties met betrekking tot verduurzamen. Alleen voor verbeteringen die zich in korte tijd terugverdienen (bijvoorbeeld plaatsen dubbelglas of aanbrengen Ledverlichting) zijn derhalve middelen opgenomen in een MJOP.

5 Maatregelen en financiële uitwerking

In dit hoofdstuk wordt nader ingegaan op de te nemen maatregelen en ambities, om zodoende te kunnen spreken over toekomstbestendige onderwijshuisvesting voor alle partijen.

5.1 Maatregelen

De maatregelen worden onderverdeeld in drie categorieën: MJOP, ventilatie en verduurzaming.

MJOP

De schoolbesturen geven aan dat beide schoolcomplexen kostbaar zijn in het onderhoud. De komende jaren (t/m 2025) staan de volgende 'grotere' investeringen op de planning:

Dorp

- Vervanging verlichting
- Verbeteren vloerafwerking
- Verbeteren warmteopwekking

Deze aanpassingen gelden voor het gehele schoolcomplex.

Voor de langere termijn staan o.a. de luchtbehandeling en regeling klimaat gepland.

Bijvanck

- Verbeteren dak
- Verbeteren buitenterrein
- Verbeteren verlichting

Deze aanpassingen gelden voor het gehele schoolcomplex.

Voor de langere termijn staan o.a. de binnenwanden en vloerafwerkingen gepland.

Voor al deze maatregelen is er thans geld beschikbaar bij alle partijen.

Ventilatie

Bijvanck

De ontwikkeling met betrekking tot het verbeteren van het binnenklimaat in het schoolgebouw staat niet vermeld in het MJOP; het MJOP is immers al eerder opgesteld. Dit vraagt om een vervolgstap naar een Duurzaam Meerjarenonderhoudsplan (DMJOP), waarvan binnenklimaat een onderdeel is. In het MJOP staan nauwelijks werkzaamheden gepland met betrekking tot luchtbehandeling, regeling klimaat en warmtedistributie. Vandaar dat beide scholen de gemeente hebben verzocht om een landelijke subsidieaanvraag in te dienen voor het verbeteren van de ventilatie in het scholencomplex Bijvanck.

De totale investering bedraagt € 853.600. Het aan te vragen subsidiebedrag is € 256.100.

Dit is als volgt opgebouwd.

	Aanvraag 1	Aanvraag 2	Totaal
Naam	KBS De Pionier	OBS Bijvanck	
Begroting ventilatie	€ 428.436	€ 273.980	
Begroting zonnepanelen	€ 92.263	€ 58.988	
Totaal project	€ 504.061	€ 349.605	€ 853.666
Totaal SUVIS	€ -/- 151.218	€ -/- 104.881	€ -/- 256.100
Resterend	€ 352.843	€ 244.724	€ 597.566

Hierop is een positieve beschikking (ad. € 256.100) ontvangen vanuit het Rijk.

De gemeente Blaricum wenst graag mee te werken aan deze investering. In gesprekken met de schoolbesturen is aangegeven dat de voorgestelde kostenverdeling als volgt is:

Financiering zonnepanelen: uiteindelijk te financieren door schoolbesturen zelf, al dan niet via een gemeentelijke lening. Dan rest er nog een investering van € 597.566 -/- € 151.250 = € 446.316.

Het voorstel is om de resterende kosten te verdelen over beide partijen: de gemeente 50% en de schoolbesturen 50%. Dit leidt tot de volgende verdeling:

- De gemeente investeert € 223.000
- AT-scholen investeert € 136.030
- Talen Primair investeert € 86.970

Kijkend naar de % bijdragen in relatie tot de totale investering, dan ziet dat er als volgt uit:

Gemeente: 26%

AT-scholen: 27%

TP: 17%

Rijk: 30%

De te verrichten investering past, zoals in het MJOP weergegeven, in het totale onderhoudsplan. Zodat er geen sprake is van een desinvestering op (korte) termijn. Het draagt juist bij aan het realiseren van een prettigere leef- en leerklimaat voor de leerlingen en docenten.

Tevens dient de renovatie van het dak voorafgaand aan het plaatsen van de zonnepanelen te worden uitgevoerd. Deze werkzaamheden staan gepland voor 2023, maar zouden dan naar voren gehaald moeten worden. De kosten hiervan kunnen gedekt worden uit de voorziening. Op het moment dat hier ook nog een extra isolatie aan toegevoegd wordt is de voorziening hiertoe niet toereikend.

Verhuur kinderopvang

Op het moment dat er over bovenstaande investering overeenstemming komt is het tevens aan te raden om direct de lokalen in gebruik bij de kinderopvang mee te nemen (gemeentelijk eigendom). De kosten voor de verbetering van het binnenklimaat in de lokalen van de kinderopvang zijn op basis van dezelfde calculatie als de rest van het werk geraamd (2/36 deel) op circa € 38.600.

Voor de zonnepanelen ten behoeve van de lokalen van de kinderopvang zal de gemeente een bedrag van € 8.417,- bijdragen.

Dorp

Voor het scholencomplex Dorp wordt voldaan aan de huidige voorschriften voor ventilatie in het bouwbesluit, zodat er niet direct aanpassingen hoeven te worden verricht in relatie tot ventilatie voor Dorp. Voor dit complex wordt dan ook geen subsidieaanvraag ingediend.

Onderhoud en vervanging

De kosten voor onderhoud en vervanging van deze investeringen komen vervolgens voor rekening van het schoolbestuur. Tegen de tijd dat er vervangingsinvesteringen moeten worden gepleegd, kan het gesprek over een gemeentelijke bijdrage worden gevoerd. De aanstaande wettelijke veranderende verantwoordelijkheid rondom renovatie zal dan als uitgangspunt gelden.

Plaatsen airco's

Het plaatsen van airco's is een ambitie van beide schoolbesturen, daar de zomers steeds warmer lijken te worden. De gebouwen zijn niet optimaal geïsoleerd om de hitte tegen te gaan. Vanuit hun werkgeverschap en het creëren van een aangenaam leerklimaat is de wens om de airco's te plaatsen. Dit geldt voor beide schoolcomplexen en is een primaire verantwoordelijkheid van de schoolbesturen.

De rapportage van Ruimte-OK biedt alternatieven hiervoor die eerst uitgezocht zouden kunnen worden alvorens over te gaan tot plaatsing van airco's. Het plaatsen van airco's leidt tot een grotere energiebehoefte.

Verduurzaming

Zowel de gemeente als beide schoolbesturen hebben de ambitie om in te zetten op verdere verduurzaming van de schoolgebouwen. Hiervoor zijn een aantal verschillende mogelijkheden.

Rapportage energiebesparing

Op basis van de rapportage van Ruimte-OK (zie bijlage 7) gaan schoolbesturen de besparingsmogelijkheden op korte en middellange termijn inzichtelijk maken en implementeren. Hier is geen financiering vanuit de gemeente voor nodig.

Dit geldt voor beide schoolcomplexen.

Plaatsen zonnepanelen

Voor beide scholen is de ambitie om (meer) zonnepanelen te realiseren. Voor de Bijvanck gaat het om extra zonnepanelen ten opzichte van het beschreven plan. Voor Dorp geldt dat er tot op heden geen zonnepanelen liggen. Extra compensatie voor hoger energiegebruik door het plaatsen van airco's wordt hiermee (deels) gecompenseerd. De scholen profiteren van deze investering, omdat zij hierdoor direct lagere energielasten hebben. De investering betaalt zich dan ook terug in een redelijke periode. Investering in zonnepanelen is een verantwoordelijkheid van het schoolbestuur.

Aardgasvrij

Het is zaak om aan te sluiten bij de laatste ontwikkelingen rondom de warmtevisie. Een 1^e verkenning hiervan leert dat er waardevolle stappen worden gezet, maar dat het de komende jaren nog niet dusdanig in ontwikkeling zal zijn dat hier direct een koppeling valt te maken met het verduurzamen van de school. De scope van dit IHP ligt ook op de komende vier jaar. Daarom zullen op deze termijn op dit terrein nog geen concrete stappen kunnen worden gezet. Met het actualiseren van dit IHP over vier jaar moet dit onderwerp wel prominent op de agenda staan. De verwachting is dat er dan grotere stappen zijn gemaakt met de wijkuitvoeringsplannen en de techniek dusdanig is ontwikkeld dat er andere keuzes kunnen worden gemaakt. In de daaropvolgende actualisaties van het IHP (na 8 jaar, 12 jaar en verder) zal opnieuw de afweging worden gemaakt of aardgasvrij maken een realistisch alternatief is.

Een verdere stip op de horizon is wanneer het schoolgebouw 40 jaar oud is (i.c. over 15 tot 20 jaar). Op dat moment vindt de afweging plaats tussen renovatie of vervangende nieuwbouw. Een onderzoek naar aardgasvrij maken van een schoolgebouw zal hier onderdeel van zijn.

De ontwikkelingen rondom de energietransitie en warmtevisie worden uiteraard in de tussentijd wel gevolgd en waar mogelijk zal actief worden meegedacht en –gewerkt.

5.2 Financiële vertaling

Deze verdeling in verantwoordelijkheden, zoals beschreven in hoofdstuk 2, maakt het verantwoordelijkheidsvraagstuk voor wat betreft onderhoud soms tot een grijs gebied. Dit geldt daarmee ook voor de het financieren van verduurzamingsmaatregelen.

Verduurzamen MJOP

Het onderhoud van het schoolgebouw is primair de verantwoordelijkheid van het schoolbestuur. Het ligt daarom niet voor de hand om vanuit de gemeente bij te dragen aan verduurzamen van vervangingsmaatregelen. Toch valt er wel iets voor te zeggen om deels bij te dragen, omdat er ook sprake kan zijn van onvoorziene ontwikkelingen.

De klimaatverandering en ook de gevolgen van corona stelt ons voor andere uitdagingen. Een gezamenlijke inspanning leveren hierop lijkt logisch. Hierin speelt de verwachte wetswijziging ook een rol. Wanneer de gemeente verantwoordelijk wordt voor renovatie dan speelt er een geheel andere (financierings)vraagstuk. Bijdragen in verduurzaming past ook binnen de gemeentelijke verduurzamingsambities.

Ventilatie

Investeren in het verbeteren van de ventilatie in Bijvanck is noodzakelijk. Het realiseren van een aangenaam leerklimaat is belangrijk voor de jongste inwoners. Het doen van deze investering conflicteert niet met andere investeringen. Zowel niet uit die van de MJOP als ook die vanuit verduurzamingsopgave. Het is wat dat betreft een eigenstandige investering en kan juist ter stimulans dienen om de verdere verduurzamingsopgave op te pakken.

De gemeente levert hieraan een financiële bijdrage, waarbij deels wordt vooruitgelopen op de verwachte wetswijziging. Maar dit draagt ook bij aan de gemeentelijke ambities omtrent gezondheid (preventie) voor onze inwoners.

In bijlage 8 wordt een overzicht gegeven van hoe omliggende gemeenten omgaan met deze ontwikkeling.

Airco's

De airco's zullen naar verwachting in 2022 worden geïnstalleerd door de scholen in beide complexen. Voor airco's zal geen financiële bijdrage worden geleverd vanuit de gemeente.

Zonnepanelen

Het realiseren van zonnepanelen draagt ook bij aan het verminderen van de CO₂-uitstoot. Investering in zonnepanelen is een verantwoordelijkheid van het schoolbestuur. De uitbreiding in zonnepanelen bij Bijvanck wordt meegenomen in de realisatie van de totale investering inzake de ventilatie.

Aardgasvrij

Op dit moment past het niet om inzake het aardgasvrij maken van een schoolgebouw te investeren. De ontwikkelingen zijn simpelweg nog niet ver genoeg. Vanaf 2024 moet hiervoor wel aandacht zijn. Het valt daarom te overwegen om hiervoor in de begroting alvast gelden vrij te spelen.

Conclusie

Voor het verduurzamen van schoolgebouwen geldt er op dit moment geen wettelijke verplichting voor de gemeente. Het draagt echter wel bij aan de gemeentelijke duurzaamheidsambities. Voorgesteld wordt voor een mogelijke bijdrage in de toekomst aan verduurzaming van schoolgebouwen in de kadernota 2023 hiervoor een reserve op te nemen. Dit zal te zijner tijd (na de gemeenteraadsverkiezingen) worden voorgelegd aan de gemeenteraad. Bij besluitvorming van de kadernota 2023 zal de hoogte van de mogelijke bijdrage nader worden gespecificeerd en onderbouwd.

Tenslotte

Indien de wetswijziging daadwerkelijk plaats gaat hebben, dan verandert hiervoor het nodige in de verantwoordelijkheden en de financiering. Het is nu nog niet bekend in hoeverre er dan extra budget vanuit het Rijk bij zal komen.

Tegen die tijd is het dan noodzakelijk om deze verandering, de gevolgen van het opstellen van een DMJOP en de mogelijkheden van de warmtetransitie integraal te bekijken. Hieruit kunnen dan concrete maatregelen worden opgesteld en doorgerekend, inclusief een kostenverdeling tussen gemeente en schoolbesturen.

6 Conclusie en planning

De belangrijkste conclusies worden weergegeven, alsmede een planning op hoofdlijnen voor de komende jaren.

6.1 Conclusies

- De huidige onderwijsgebouwen blijven gewoon in gebruik de komende jaren. Er is voldoende capaciteit en er hoeft derhalve geen nieuwbouw en / of uitbreiding plaats te vinden.
- Het verbeteren van de ventilatie en het binnenklimaat past prima in de huidige situatie, zowel nu als op langere termijn.
- Er is een gedeelde wens en ambitie tot verduurzaming en het verbeteren van het binnenklimaat. Daarvoor moeten beide partijen investeren.
- De warmtevisie en het IHP dienen in samenhang te worden ontwikkeld.

Met het nemen van deze maatregelen, op basis van gezamenlijke verantwoordelijkheid, kunnen we de komende decennia met vertrouwen tegemoetzien.

Herijken

Het is aan te beleven om elke 4 jaar het IHP te herijken. Een terugblik om te kijken wat goed is gegaan en wat beter kan. Maar vooral een vooruitblik om concrete plannen te maken voor de volgende jaren. Duurzaamheid en het Klimaatakkoord worden hierbij als uitgangspunt genomen. De ambitie is om tegen 2050 alle schoolgebouwen in Blaricum te laten voldoen aan het dan geldende duurzaamheidsniveau volgens het Bouwbesluit. De volgende herijking dient grotendeels in het teken te staan van de landelijke doelstelling, zoals beschreven in de sectorale routekaart. Met name de ontwikkelingen rondom het de warmtevisie (aardgasvrij) dienen daarin centraal te staan. In de tijd moeten de juiste maatregelen genomen worden die financieel realistisch zijn. De warmtevisie en het IHP dienen in samenhang te worden ontwikkeld.

Is het (financieel) haalbaar om op dat moment maatregelen te nemen of moet er verder vooruit worden gekeken daarvoor? Doorgaans vindt een grondig onderzoek plaats naar grootschalige renovatie of vervangende nieuwbouw als schoolgebouwen zo'n 40 jaar oud zijn.

6.2 Planning

Wat	Wanneer	Wie
IHP vaststellen	Q4 2021	Gemeente
Opdracht verstrekken ventilatie Bijvanck	Q 4 2021	Schoolbesturen
Subsidievoorwaarden SUVIS vaststellen	Q 1 2022	Gemeente
Businesscase zonnepanelen beide complexen	2022	Schoolbesturen
Besluitvorming kadernota 2023 verduurzamingsbijdrage	Q2 2022	Gemeente
Opstellen Duurzaam MJOP + Implementatie	2022/2023	Beide
Consequenties wetswijziging voorbereiden	2023	Beide
Wetswijziging implementeren	2024	Beide
Herijken IHP	2025 en daarna 1 x per 4 jaar	Beide
Businesscase aardgasvrij	2024/2025	Beide
Businesscase renovatie of nieuwbouw schoolcomplexen	2036	Gemeente

Bijlagen

1. Routekaart verduurzamen
2. IHP van Talent Primair
3. IHP 2014
4. Onderzoek ventilatie / subsidieaanvraag Bijvanck + Schrijven Ruimte OK wie waar verantwoordelijk is voor ventilatie
5. Rapportage Leerlingenprognose
6. MJOP Bijvanck en Dorp
7. Rapportages Ruimte OK
8. Overzicht andere gemeente beleid suvis